

David Rees AS
Cadeirydd
Pwyllgor y Llywydd
Drwy e-bost

12th December 2023

Annwyl Mr Rees

Mae'r Fonesig Elan wedi gofyn i mi ymateb i'ch llythyr ati ar 29 Tachwedd, i roi sicrwydd ynghylch cysondeb a phriodoldeb taliadau costau byw'r Comisiwn o £1,500 fel rhan o'i setliad cyflog ar gyfer 2023 gyda'i staff.

Fel y byddwch yn gwybod o drafodaethau ehangach, mae hi wedi bod yn arbennig o heriol cyrraedd setliadau cyflog teg eleni ar draws y sector cyhoeddus. Mae cynnydd mewn chwyddiant wedi mynd ymhell y tu hwnt i ragolygon ac – yn hollbwysig – darpariaethau a wnaed mewn cyllidebau yn llawer cynharach. Gosododd y Comisiwn ei gyllideb ei hun ar gyfer y flwyddyn yn ôl ym mis Hydref 2022, gan gynnwys darpariaeth ar gyfer dyfarniad cyflog o 4% yn ei gyllideb ar gyfer 2023/24, yn seiliedig ar y farn gyffredinol ar y pryd y byddai chwyddiant yn gostwng yn sylweddol. Roedd y ddarpariaeth hon yn rhesymol yng nghyd-destun y sefyllfa a rhagolygon y cyfnod, ac yn cymryd i ystyriaeth Canllawiau Cylch Cyflog priodol y Gwasanaeth Sifil, o ystyried y rhwymedigaeth gyfreithiol a osodwyd ar y Comisiwn i roi sylw i gyd-destun y trefniadau cyflog ar gyfer Gwasanaeth Sifil y DU wrth bennu ei drefniadau cyflog ei hun. Ystyriwyd a chymeradwywyd y penderfyniad yn llawn ar lefel Gweithredol a lefel y Bwrdd. Roedd yn gyson â darpariaethau gweddol gyfoes a wnaed gan gyrrff sector cyhoeddus eraill.

Dros y misoedd dilynol arweiniodd effaith chwyddiant uchel parhaus ar gostau byw at ddiweddarau Canllawiau Cylch Cyflog y Gwasanaeth Sifil – ond nid tan fis Mehefin 2023 – i ganiatáu hyblygrwydd cyflog o 4.5%, ynghyd â 0.5% ychwanegol i'w dargedu at fandiau cyflog is. Yn annisgwyl ac yn anarferol, roedd hefyd yn caniatáu ar gyfer taliad anghyfunol sefydlog o £1,500 fesul gweithiwr amser llawn, a ddaeth wedyn yn rhan o setliad cyflog terfynol y gwasanaeth sifil ar gyfer 2023.

Roedd y rhwymedigaeth ar y Comisiwn i roi sylw i drefniadau tâl ar draws y Gwasanaeth Sifil yn parhau, ond roeddem hefyd yn bryderus ynghylch effaith chwyddiant ar gostau byw ein staff, ac y byddai methu â gweithredu'r taliad o £1,500 hefyd yn cynyddu'r heriau o ran denu a chadw staff allweddol, ac felly yn cynyddu'r pwysau i gyflawni ein swyddogaethau allweddol.

Gwnaethpwyd y penderfyniad i alinio'n uniongyrchol â setliadau'r Gwasanaeth Sifil gyda dealltwriaeth glir y gallai olygu cyfuniad o fesurau i fantoli ei gyllideb gyffredinol, gan gynnwys cwtogi ar weithgareddau penodol, a mynd ar drywydd amcangyfrif atodol. Cafodd y penderfyniad ei graffu'n drylwyr gan Bwyllgor Tâl y Comisiwn, lle'r oedd ystyriaethau fforddiadwyedd yn rhan annatod o'r gwerthusiad ehangach o bwysau

cystadleuol a risgiau i gyflawniad swyddogaethau allweddol.

Gyda'r penderfyniad i ddarparu taliadau o £1,500 wedi'i wneud, mae'r Comisiwn wedi ystyried dymunoldeb torri i lawr ar weithgareddau neu gwtogi arnynt ac wedi dod i'r farn bod y dewis arall, sef cynnwys y costau ychwanegol yn ei amcangyfrif atodol, yn fwy unol â'i rwymedigaeth i gynnal ei swyddogaethau craidd heb risgiau annerbyniol i'w cyflawniad. Byddai'r opsiynau cyfyngedig sydd ar gael i'r Comisiwn i leihau gwariant yn y misoedd sy'n weddill o'r flwyddyn i gyd yn cael effaith anghymesur, gan gynnwys y tu hwnt i'r flwyddyn ariannol – megis peidio â rhedeg ein harolwg olrhain blynyddol, peidio â llenwi rolau gwag, a thorri i lawr ar yr holl deithio i ymgysylltu ag awdurdodau lleol .

I grynhoi, gwnaed y taliad untro, sy'n adlewyrchu cytundeb y Gwasanaeth Sifil, am resymau dilys a dilynodd prosesau llywodraethu priodol. Roedd yn cadw at y disgwyliad bod y Comisiwn yn alinio'i setliad cyflog â'r Gwasanaeth Sifil. Cafodd y broses gwneud penderfyniadau ei dogfennu, glynodd at feini prawf a ddiffiniwyd yn glir, cafodd ei chraffu am degwch o dan ddeddfwriaeth cyflogaeth, a chafodd arolygiaeth lawn gan Fwrdd y Comisiwn.

Hydraff fod yr uchod yn rhoi'r sicrwydd a geiswch, ac yn dangos ymrwymiad y Comisiwn i uniondeb, priodoldeb, a llywodraethu tryloyw wrth reoli tâl staff.

Yn gywir

DM

Cyfarwyddwr Cyllid a Swyddog Cyfrifyddu